

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLIERIAUS PAVADUOTOJAS

SPRENDIMAS DĖL TEISĖS AKTŲ PAŽEIDIMŲ LIETUVOS RESPUBLIKOS KULTŪROS MINISTERIJOJE

2006 m. birželio 1d. Nr. SP-4

Vilnius

Išnagrinėjęs valstybinio audito, atlikto Lietuvos Respublikos kultūros ministerijoje (toliau – Ministerijoje), 2006 m. gegužės 29 d. ataskaitą Nr. FA-1050-18-53, n u s t a č i a u:

1. Ministerija, nesivadovaudama Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo (2003-12-23 Nr. IX-1946) 2 str. 3 d., kuri nurodo, kad biudžetiniai metai, metai, kurie prasideda sausio 1 dieną ir baigiasi gruodžio 31 dieną, ir 32 str. 1 d., kuri nurodo, kad metams pasibaigus, asignavimų valdytojų ir jiems pavaldžių įstaigų bei kitų subjektų disponuojamose sąskaitose esančios biudžeto lėšos, išskyrus nepanaudotus asignavimus specialiosioms programoms ir baigiamiesiems statybos objektams finansuoti, grąžinamos į atitinkamą biudžetą ne vėliau kaip iki sausio 10 dienos ir Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo (2001-11-06 Nr. IX-574) 12 str. 2 d., 2005 metų gruodžio mėnesį avansu sumokėjo už prekes ir paslaugas 62,5 tūkst. Lt nepagrindus jų apskaitos dokumentais, todėl 2005 metų Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo ataskaitoje kasinės išlaidos padidintos šia suma.

2. Ministerija, pagal Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo (1996-08-13 Nr. I-1491) 3 str. 1 d. 1 p. būdama perkančiąja organizacija, netaikė minėtame įstatyme numatytų pirkimo būdų ir programoms vykdyti viešosioms įstaigoms (VšĮ Tarptautiniam M. K. Čiurlionio pianistų ir vargonininkų konkursui, VšĮ Lietuvos institutui, VšĮ Europos kultūros programų centrui, VšĮ Europos MEDIA programų biurui, VšĮ „Lietuviškoms knygoms“) ir UAB „Lietuvos kinui“ skyrė 2981,5 tūkst. Lt.

3. Ministerija, nesivadovaudama Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo (2001-11-06 Nr. IX-574) 12 str. 2 d. ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-14 nutarimu Nr. 543 (nutarimo 2005-06-21 Nr. 687 redakcija) patvirtintų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių 68 p., 2005 m. suvestinėje

Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo ataskaitoje atvaizdavo 978,9 tūkst. Lt viešųjų įstaigų faktinių išlaidų be ūkinius įvykius pagrindžiančių dokumentų.

4. Ministerija, nesivadovaudama Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo (1998-05-12 Nr. VIII-729) nuostatomis, nustatančiomis, kokiais būdais valstybei priklausantis turtas gali būti perduotas viešosioms įstaigoms, perdavimo priėmimo aktu perdavė patalpas VŠĮ Skulptorių kūrybinei studijai ir nesudarė patalpų naudojimo sutarties, tuo sudarė galimybę viešajai įstaigai neatlygintinai naudotis valstybei nuosavybės teise priklausančiu turtu – patalpų dalimi, esančių Rūtų g. 5, Klaipėdoje.

5. Ministerijai pavaldžios įstaigos (Valstybinis jaunimo teatras, Lietuvos valstybinis simfoninis orkestras), nesivadovaudamos finansų ministro 2001-03-16 įsakymu Nr. 70 patvirtintos Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkos 16.1 p., į ilgalaikio turto sąskaitą įtraukė objektus, kurių vertė mažesnė už nustatytąją Vyriausybės (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-10-19 nutarimas Nr.1250 „Dėl pripažinto nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti valstybės ir savivaldybių turto nurašymo, išardymo ir likvidavimo tvarkos patvirtinimo“ 2.1 p.), neteisingai apskaitė ilgalaikį turtą, todėl suvestiniame 2005 m. Išlaidų sąmatų vykdymo balanse neteisingai atvaizduotas aktyvas (ilgalaikio turto likutis padidintas 198,4 tūkst. Lt, trumpalaikio turto likutis sumažintas ta pačia suma) ir pasyvas (ilgalaikio turto fondo likutis padidintas 198,4 tūkst. Lt, trumpalaikio turto fondo likutis sumažintas ta pačia suma).

6. Ministerijai pavaldžios įstaigos (Valstybinis jaunimo teatras, Lietuvos valstybinis simfoninis orkestras) neteisingai apskaitė ilgalaikio turto nusidėvėjimą – Lietuvos valstybiniame simfoniniame orkestre ilgalaikio turto nusidėvėjimas buvo skaičiuojamas nesilaikant kultūros ministro 2004-07-07 įsakymu Nr. IV-179 patvirtintų Kultūros ministerijai pavaldžių biudžetinių kultūros įstaigų ilgalaikio turto nusidėvėjimo normatyvų, be to, neteisingai priskaičiuotas turto, kurio vertė mažesnė negu 500 Lt, nusidėvėjimas, o Valstybiniame jaunimo teatre pastatų nusidėvėjimas buvo skaičiuotas pritaikius didesnes nusidėvėjimo normas, todėl suvestiniame 2005 m. Išlaidų sąmatų vykdymo balanse neteisingai pateikti materialiojo turto nusidėvėjimo (5191,2 tūkst. Lt) ir ilgalaikio turto fondo (24576,2 tūkst. Lt) duomenys.

7. Ministerijai pavaldžios įstaigos – Valstybinis jaunimo teatras ir Lietuvos valstybinis simfoninis orkestras – nesivadovaudamos Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ (1993-07-08 Nr. 511) 5 p. nuostatomis, darbuotojams priedus prie darbo užmokesčio skyrė, įsakymuose nenurodydamos, už kokius papildomus darbus šie priedai skiriami.

8. Ministerijai pavaldi įstaiga – Valstybinis jaunimo teatras – pagal Lietuvos Respublikos Viešųjų pirkimų įstatymo 3 str. 1 d. 1 p. būdama perkančiąja organizacija, sudarydama autorines

sutartis (318,4 tūkst. Lt) netaikė Viešųjų pirkimų įstatyme (1996-08-13 Nr. I-1491, 2002-12-03 įstatymo Nr. IX-217 redakcija) numatytų pirkimų būdų.

9. Ministerijai pavaldžioje įstaigoje – Lietuvos rusų dramos teatre – biudžeto išlaidų apskaita tvarkyta nesivadovaujant Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo (2001-11-06 Nr. IX-574) 12 str. nuostata, kad visos ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai turi būti pagrįsti apskaitos dokumentais, o įrašai apskaitos registruose atlikti tik pagal apskaitos dokumentus, Teatro finansinė atskaitomybė pateikta nesivadovaujant Lietuvos Respublikos galiojančiais teisės aktais, reglamentuojančiais biudžetinių įstaigų apskaitą ir finansinės atskaitomybės sudarymą, todėl negalime patvirtinti, kad suvestinėje Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2006-01-01 ataskaitoje nurodyti (kasinės išlaidos – 159694,5 tūkst. Lt, faktinės išlaidos – 160115,6 tūkst. Lt) duomenys (2050,2 tūkst. Lt kasinių išlaidų ir 2040,0 tūkst. Lt faktinių išlaidų) yra teisingi.

10. Ministerijai pavaldi įstaiga – Lietuvos rusų dramos teatras – pagal Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 3 str. 1 d. 1 p. būdama perkančiąja organizacija, sudarydama autorines sutartis (256,3 tūkst. Lt) netaikė Viešųjų pirkimų įstatyme (1996-08-13 Nr. I-1491, 2002-12-03 įstatymo Nr. IX-217 redakcija) numatytų pirkimų būdų.

11. Ministerijai pavaldi įstaiga, Lietuvos rusų dramos teatras, pažeisdama Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo (2003-12-23 Nr. IX-1946) 10 str. 3 p. nuostatą, kad biudžetinės įstaigos savo vardu negali skolintis lėšų, su teatro vadove Tatjana Rinkevičiene 2004-12-29 sudarė sutartį, pagal kurią T. Rinkevičienė suteikė Teatrui 30 tūkst. Lt paskolą. Sutarties viename punkte nurodyta, kad paskola suteikiama neatlygintinai, kitame, kad Teatras įsipareigoja grąžinti paskolą iki 2005-02-15 atlyginant Teatro vadovei visas su kredito paėmimu ir grąžinimu susijusias išlaidas. 2004-12-29 į kasą Teatro vadovė T. Rinkevičienė įnešė 30 tūkst. Lt atlyginimams už 2004 m. gruodžio mėn. išmokėti. 2005-02-14 pinigai (30 tūkst. Lt) Teatro vadovei buvo grąžinti (audito metu nebuvo pateikti dokumentai, ar išlaidos, susijusios su kredito paėmimu ir grąžinimu iš banko (209 Lt palūkanos ir 100 Lt administravimo mokestis), buvo apmokėtos Teatro vadovei).

12. Ministerijai pavaldi įstaiga – Valstybinis dainų ir šokių ansamblis „Lietuva“ – nesivadovaudama Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-03-16 įsakymu Nr. 70 patvirtintos Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkos 16.1 p., į ilgalaikio turto sąskaitą įtraukė objektus, kurių vertė mažesnė už nustatytąją Vyriausybės (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-10-19 nutarimas Nr. 1250 „Dėl pripažinto nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti valstybės ir savivaldybių turto nurašymo, išardymo ir likvidavimo tvarkos patvirtinimo“ 2.1 p.) neteisingai apskaitė ilgalaikį turtą, todėl suvestiniame 2005 m. Išlaidų sąmatų vykdymo balanse neteisingai atvaizduotas aktyvas (ilgalaikio turto likutis padidintas 463,8 tūkst. Lt, trumpalaikio turto likutis sumažintas ta pačia suma) ir pasyvas (trumpalaikio turto fondo likutis sumažintas 463,8 tūkst. Lt).

Ilgalaikio turto nusidėvėjimas buvo skaičiuojamas nesilaikant kultūros ministro 2004-07-07 įsakymu Nr. IV-179 patvirtintų Kultūros ministerijai pavaldžių biudžetinių kultūros įstaigų ilgalaikio turto nusidėvėjimo normatyvų. Be to, neapskaičiuotas atskiros ilgalaikio turto (23,8 tūkst. Lt), kurio turėjo būti skaičiuojamas, nusidėvėjimas, o turto, kurio vertė mažesnė negu 500 Lt (42,2 tūkst. Lt), nusidėvėjimas neteisingai priskaičiuotas. Dėl neteisingos apskaitos vedimo negalėjome nustatyti 400, 178 subsąskaitų likučių. Be to, 400 sąskaita buvo naudojama kitų sąskaitų „lyginimui“, tai yra neteisingai buvo naudojama sąskaitų korespondencija (neteisingai kredituojama 400 sąskaita, kai turėjo būti naudojamos kitos pasyvinės sąskaitos). Dėl šių dalykų negalime patvirtinti, kad 2005-12-31 balanse (6028,5 tūkst. Lt sumai) nurodyti likučiai yra teisingi.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo (2001-11-16 Nr. IX-574) 21 str. 1d., už apskaitos organizavimą pagal šio Įstatymo reikalavimus atsako ūkio subjekto vadovas.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992-03-31 nutarimu Nr. 205 patvirtintų Biudžetinių įstaigų vyriausiųjų finansininkų (buhalterių) nuostatų (galiojusių iki 2005-06-01) 19, 19.1, 19.2 p., vyriausiasis finansininkas kartu su įstaigos vadovu atsako, jeigu neteisingai tvarkoma buhalterinė apskaita, nelaiku pateikiama arba yra klaidinga buhalterinė ataskaita, nesilaikoma ūkinę-finansinę veiklą reglamentuojančių Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų.

Vadovaujantis Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005 m. gegužės 25 d. įsakymu Nr. 1K-170, 20 p. vyriausiasis buhalteris atsako už visų tinkamai įformintų ir apskaitos dokumentais pagrįstų ūkinių įvykių ir ūkinių operacijų įtraukimą į apskaitą, buhalterinių įrašų atitiktį ūkinių įvykių ar ūkinių operacijų turiniui, apskaitos informacijos patikimumą, ūkinių operacijų teisėtumo, lėšų naudojimo teisės aktų nustatyta tvarka bei tinkamo apskaitos dokumentų įforminimo kontrolę ir išankstinę finansų kontrolę.

Vadovaudamasis Valstybės kontrolės įstatymo 17 straipsnio 2 dalimi ir 18 straipsnio 1 dalies 1 ir 3 punktais, n u s p r e n d ž i u:

1. Nurodyti kultūros ministrui teisės aktų pažeidimus.
2. Įpareigoti kultūros ministrą pažeidimus padariusius asmenis traukti tarnybinę (drausminę) atsakomybę.
3. Nustatyti Lietuvos Respublikos kultūros ministerijai 60 kalendorinių dienų terminą informuoti Valstybės kontrolę apie įpareigojimų įvykdymą.
4. Audito dokumentus dėl aplaidaus apskaitos tvarkymo požymių Lietuvos rusų dramos teatre perduoti Lietuvos Respublikos generalinei prokuratūrai.

Vadovaujantis Valstybės kontrolės įstatymo 19 straipsniu, sprendimas per 20 kalendorinių dienų nuo sprendimo gavimo dienos Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka gali būti skundžiamas teismui.

Sprendimas siunčiamas Lietuvos Respublikos kultūros ministerijai ir Lietuvos Respublikos generalinei prokuratūrai.

Valstybės kontrolieriaus pavaduotojas

Viktoras Švedas